

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Malatya'da 8 milyon civarında kayısı ağacından yaklaşık 350 bin ton yaş kayısı, 110 bin ton kuru kayısı elde edilmektedir. Türkiye yaş kayısı üretiminin yaklaşık % 55'i, kuru kayısı üretiminin ise % 85'i Malatya'da gerçekleştirilmektedir. Malatya kayısı üretiminde Dünya'nın en önemli yerleşim yeridir. Mevcut şartlar altında kayısı, Türkiye'ye yıllık ortalama 300 milyon dolar gelir getiren bir üründür.

29-30-31 Mart tarihlerinde tüm yurt genelinde meydana gelen don olayı Malatya'yı da derinden etkilemiştir. Meydana gelen don olayı, Malatya ve Türkiye için, çok önemli katma değer sağlayan başta kayısı olmak üzere çok sayıda ürün için son 100 yılın en büyük felaketini beraberinde getirmiştir.

Malatya ilinde son yıllarda meydana gelen don ve dolu felaketleri kayısı üretimine ciddi zararlar vermektedir. Ancak, Mart ayının sonunda meydana gelen don olayı önceki yıllardaki gibi sadece kayısıya değil, kayısıyla birlikte ceviz, kiraz, elma, dut gibi pek çok ürüne ve kısmi değil tamamen zarar vermiştir.

Son don olayının ardından Malatya'da yetiştirilen ürünlerin neredeyse tamamı yanmıştır. Üreticiler ve örgütleri tarafından kamuoyuna verilen bilgiler çerçevesinde kayısı ürününün %95'inin yandığı ifade edilmektedir. Malatya'da her kayısı ağacından ortalama 30-40 kilo kayısı ürünü elde edilmektedir. Malatya genelinde 8 Milyon kayısı ağacı olduğu düşünüldüğünde kaybın boyutu çok daha net anlaşılabacaktır. Yapılan hesaplamalar sonucunda üreticilerin dönüm başına zararının 2 Bin lira seviyesinde olduğu belirtilmektedir.

TARSİM'e ürünlerin sigortalatılması noktasında da sıkıntılar yaşanmaktadır. Üreticiler, ürün kayıplarının çok yüksek olduğunu, TARSİM tarafından görevlendirilen eksperlerin bu oranı sürekli düşük gösterdiklerini belirterek TARSİM konusunda kaygılarını dile getirmektedirler. Bu durum 2014 yılı TARSİM sigorta oranlarına da yansımış, Malatya'da ürünlerini sigortalatanların oranı %45'de kalmıştır. Malatya TARSİM Bölge Müdürlüğü'ne ürünlerini sigortalatanların %95'inin kayısı üreticisi olduğu belirtilmektedir. Domur haldeki kiraz, ceviz, badem gibi ürünlerini sigortalatanların oranı ise %5 civarındadır.

Ürünlerinin tamamı yanan Malatya'nın ekonomisi 2014 yılında çok büyük bir kayıp yaşamıştır. Sadece üreticiler değil, kayısı ve diğer ürünlerin ekonomik katkısından mahrum kalan esnafından sanayicisine tüm Malatyalılar ekonomik kaybın karşılanmasını beklemektedir.

Geçtiğimiz yıllarda ürünün fazla olmasından dolayı kayısıyı 20-25 kuruşa satan ve elde ettiği gelirle işçi ücretlerini bile ödeyemeyen üreticiler borç batağına saplanmış durumdadır. Üreticiler, bu yıl ki gelir ile kredi çektikleri bankalara borçlarını ödemek isterken, bu yıl hiç ürünlerinin kalmaması problemi içinden çıkılmaz hale getirmiştir.

Mart ayı sonunda Malatya'da meydana gelen tabii felaketin ardından , üreticilere dönüm başına destek verilmesi ayrıca, geçtiğimiz yıl Ziraat Bankası'na ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçları olan üreticilerin borçlarının 2 yıl ertelenip, ikinci yılın sonunda 12 eşit taksitle alınması beklenmektedir.

Don olayı sonrası üreticilerin kayıplarının araştırılması, Malatya ekonomisinde meydana gelen zararın tespit edilmesi, Malatyalı üreticilerin don ve doludan kaynaklı yıllardır devam eden sorunlarına kesin çözüm bulunması amacıyla Anayasamızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ali DİNÇER
İst. Millet

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli M.
[Signature]

[Signature]
Ali SARIBAŞ
Çarşaklı M.

[Signature]
Kadir Gökmen Özü
İst. M.

[Signature]
M. SÖRER SOYDAN
Gök M.

[Signature]
Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

[Signature]
İhsan ÖZKES
İstanbul M.

[Signature]
Abdullah Hacıoğlu
Balıkesir M.

[Signature]
Gürkut ACAR
Antalya

[Signature]
CHP
1923
GRUP BAŞKANI

1361... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Canan Yılmaz	Tekirdağ	[İmza]
Mehmet Hacıoğlu	İzmir	[İmza]
Enayir Özkan	İzmir	[İmza]
Orhan Düzgün	İzmir	[İmza]
Karhan Savaş	İzmir	[İmza]
Bedet Küçük	İST.	[İmza]
Ramiz Topal	Anıttepe	[İmza]
FAIK TUNAY	İSTANBUL	[İmza]
İhsan KALKANAD	İstanbul	[İmza]
Haydar Akar	Kocaeli	[İmza]
Haluk Erişgin	İstanbul	[İmza]
Hülya Çavuş	İzmir	[İmza]
Sena Karali	Bursa	[İmza]
Mehmet Ali Edipoğlu	Hatay	[İmza]
Reşat Fıyılmat	Hatay	[İmza]

